

อำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการในคดีวิสามัญฆาตกรรม

นางสาวอลิสสา สุนทรพะลิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLE OF THE PUBLIC PROSECUTOR IN THE EXTRA JUDICIAL KILLY

Miss Alisa Sunthornpalin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

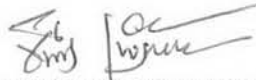
Copyright of Chulalongkorn University

500440

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

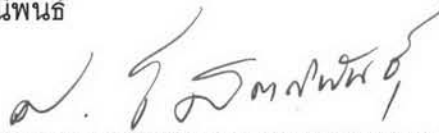
อำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการในคดีวิสามัญฆาตกรรม
นางสาวอลิสสา สุนทรพะลิน
นิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต



.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธ์ุ เชื้อบุญชัย)

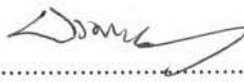
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



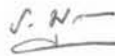
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศนันท์กรณ์ โสคติพันธ์ุ)



.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)



.....กรรมการ
(อาจารย์ธานิศ เกศพิทักษ์)



.....กรรมการ
(อาจารย์ธนพิชญ์ มูลพฤกษ์)

นางสาวอลิสา สุนทรพะลิน : อำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการในคดีวิสามัญฆาตกรรม (THE ROLE OF THE PUBLIC PROSECUTOR IN THE EXTRA JUDICIAL KILLY) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์, 115 หน้า.

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงแนวความคิดและกระบวนการสอบสวนและดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรมที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และวิเคราะห์ถึงปัญหาเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตายทุกฝ่าย รวมถึงอำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่มีอยู่ในกระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม

จากการศึกษาพบว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการทำสำนวนสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม แม้ว่าพนักงานอัยการจะมีอำนาจสั่งสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามเพื่อส่งต่อไปได้ แต่ก็ต้องกระทำโดยผ่านพนักงานสอบสวนเท่านั้น ต่อมามีการตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2550 กำหนดอำนาจและบทบาทให้พนักงานอัยการเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวน แต่เป็นไปในลักษณะผู้ให้คำแนะนำและตรวจสอบเท่านั้น มิใช่ผู้ควบคุมการสอบสวน ทำให้ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของการสอบสวนที่ดำเนินการโดยองค์กรตำรวจ

ผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม โดยเห็นควรให้พนักงานอัยการซึ่งเป็นองค์กรที่มีความเป็นกลางในกรณีที่เกิดคดีวิสามัญฆาตกรรม เข้ามามีบทบาทในกระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรมมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน หรือพนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด เป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมและคดีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดให้แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพและทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ โดยพนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนมีอำนาจอยู่ร่วมในการชันสูตรพลิกศพด้วย เพื่อให้สำนวนชันสูตรพลิกศพมีคุณภาพมากขึ้น

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติ.....อลิสา สุนทรพะลิน.....
ปีการศึกษา.....2550.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4786368034: MAJOR CRIMINAL LAW AND CRIMINAL JUSTICE

KEY WORD: THE EXTRA JUDICIAL KILLY/ INVESTIGATION/ THE PUBLIC PROSECUTOR

ALISA SUNTHORNPALIN: THE ROLE OF THE PUBLIC PROSECUTOR IN THE
EXTRA JUDICIAL KILLY. THESIS ADVISOR: ASSOCIATE PROFESSOR MATHAYA
JITIRAT, 115 pp.

This research mainly focuses on ideas, investigation proceeding, and extra judicial killy process in the Criminal Procedure Code. It also analyses problems arisen from the effectiveness of protection against the rights of people related to death. The power and duty of investigation officer and public prosecutor in the extra judicial killy process are additionally included.

From the study, the Criminal Procedure Code grants an investigation officer the power to conduct extra judicial killy reports. Although a public prosecutor may issue orders for additional investigation or submitting witnesses for further inquiry, it can only be done by investigation officer. Thereafter, 27th Amendment of Criminal Procedure Act B.E. 2550 grants a public prosecutor the power and role to co-investigate with investigation officer. However, he may only give advice and examination, not governing the investigation, which may cause issues about transparency and trustworthiness of the investigation conducted by police organization.

This note guides directions on how to improve the extra judicial killy process. Known of his impartiality, the public prosecutor is recommended to have more roles in the extra judicial killy process. The Attorney General, acting officer, or assigned public prosecutor should be responsible in the extra judicial killy investigation and other related cases for the security of justice to all parties. To give the autopsy report more quality, a forensic medical doctor should be granted the power and duty to perform autopsy and make reports in which the public prosecutor and investigation officer participate.

Field of study.....LAWS.....Student's signature.....*Alisa Sunthornpalin*
Academic year..... 2007.....Advisor's signature.....*Mathaya Jitirat*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาของท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ ซึ่งกรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำดูแลเอาใจใส่และเสียสละเวลาในการแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศนันท์ภรณ์ ไสตติพันธ์ ท่านอาจารย์ธานีศ เกศวพิทักษ์ และท่านอาจารย์ธนพิชญ์ มุลพฤกษ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำและเสนอข้อคิดเห็นในหลายประเด็นเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ที่มีความสำคัญต่อผู้เขียนเป็นอย่างยิ่ง คือ บิดา มารดา และคุณป้าของผู้เขียนที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง รวมทั้งขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญในการเขียนวิทยานิพนธ์และคอยเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณเฉลิมพล นาคสุวรรณ ที่ช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์และช่วยค้นหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้เขียน รวมถึงเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
วิธีการศึกษาวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 กระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	7
2.1 วิวัฒนาการของการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	7
2.2 หลักกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	17
2.2.1 หลักกฎหมายในการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	17
2.2.2 ระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับในการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	21
2.2.3 ตัวอย่างคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	27
2.3 การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	30
2.3.1 ขั้นตอนการปรับปรุงกฎหมาย.....	30
2.3.2 กระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรมภายหลังการแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	37

บทที่ 3 อำนาจและบทบาทในคดีวิสามัญฆาตกรรมของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ.....	39
3.1 อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวน.....	40
3.1.1 อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนในการชันสูตรพลิกศพ และการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ.....	42
3.1.2 อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดี วิสามัญฆาตกรรม.....	44
3.2 อำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการ.....	45
3.2.1 อำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการในการชันสูตรพลิกศพ.....	45
3.2.2 อำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการในคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	50
3.3 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ในการชันสูตรพลิกศพและการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	52
3.3.1 ปัญหาในกระบวนการชันสูตรพลิกศพและการทำสำนวน ชันสูตรพลิกศพ.....	52
3.3.2 ปัญหาในกระบวนการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมและการทำสำนวน การสอบสวน.....	57
3.4 แนวโน้มของกระบวนการดำเนินคดีวิสามัญฆาตกรรม.....	59
3.4.1 อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ตามกฎหมายใหม่!.....	59
3.4.2 วิเคราะห์ผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2550.....	62
บทที่ 4 อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ในต่างประเทศ.....	66
4.1 หลักการในการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม และบทบาทของพนักงานอัยการในการดำเนินคดี.....	66

4.1.1	หลักการว่าด้วยการป้องกันและการสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับการวิสามัญฆาตกรรมขององค์การสหประชาชาติ.....	67
4.1.2	บทบาทของอัยการเกี่ยวกับอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง ตามแนวทางขององค์การสหประชาชาติ.....	69
4.2	ระบบการชั้นสูตรพลิกศพตามหลักกฎหมายของต่างประเทศ.....	71
4.3	อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ในคดีวิสามัญฆาตกรรมในระบบซีวิลลอว์.....	72
4.3.1	ประเทศเยอรมัน.....	72
4.3.1.1	อำนาจและบทบาทในการชั้นสูตรพลิกศพ.....	72
4.3.1.2	อำนาจและบทบาทในการสอบสวนคดี.....	74
4.3.2	ประเทศฝรั่งเศส.....	77
4.3.2.1	อำนาจและบทบาทในการชั้นสูตรพลิกศพ.....	78
4.3.2.2	อำนาจและบทบาทในการสอบสวนคดี.....	78
4.4	อำนาจและบทบาทของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในคดี วิสามัญฆาตกรรมในระบบคอมมอนลอว์ ศึกษากรณีประเทศสหรัฐอเมริกา.....	90
4.4.1	การใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตายของเจ้าพนักงานตำรวจ.....	91
4.4.2	อำนาจและบทบาทในการชั้นสูตรพลิกศพ.....	93
4.4.3	อำนาจและบทบาทในการสอบสวนคดี.....	97
4.5	แนวความคิดที่ได้จากการศึกษาถึงอำนาจและบทบาทของพนักงานอัยการ ในคดีวิสามัญฆาตกรรมในระบบต่างๆ.....	100
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....		103
5.1	บทสรุป.....	103
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	107

รายการอ้างอิง..... 111

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 115